

Bewustmaken bevolking noodzakelijk voor welslagen van industriële hennepcultuur

Industriële hennep: voor vezel of voer

Industriële hennep is van oudsher een populaire mondiale landbouwteelt. Na een jarenlang verbod is de teelt sinds 1992 weer toegelaten in Europa. Sindsdien is industriële hennep in Nederland en België een stille opmars begonnen.

tekst Annelies Debergh

Het aantal toepassingen van hennep neemt met de dag toe. Zelfs bij de productie van auto's wordt vezelhennep gebruikt. Hennep is een erg regulier product.' Patrick De Ceuster werkt als teeltspecialist bij Wervel, de Werkgroep voor Rechtvaardige en Verantwoorde Landbouw, en specialiseerde zich vanuit die functie in de teelt van hennep, ook wel kemp genoemd (zie kader). Na een jarenlang verbod is de teelt sinds

1992 weer toegelaten in Europa. De productie in de lidstaten bedraagt momenteel 16.000 hectare. 'Vanaf 2002-2003 is ook in België de productie weer op gang gekomen. Twintig boeren hebben ervaring met hennep op een halve tot drie hectare. De teelt kan grootschaliger, maar is minder populair door het gebrek aan voldoende verwerking.' Albert Gjaltema, productie leider en contactpersoon voor telers bij hennepverwer-

ker HempFlax, ziet de belangstelling ook in Nederland toenemen. 'Het hennepareaal bedraagt elk jaar circa duizend hectare. We hebben de indruk dat de markt groeit. Er worden steeds meer toepassingen voor vezelhennep gevonden en als de vraag stijgt, volgt ook het aanbod.'

Hennep onkruidonderdrukker

'Hennep is een ontzettend makkelijke teelt', stelt Albert Gjaltema. In principe kan de teelt op allerlei gronden. Hennep vraagt een goed voorbereid zaaibed, fijn en niet verdicht met het oog op een egale opkomst. Een goede startbemesting helpt om het gewas snel te doen sluiten en op die manier het onkruid te onderdrukken. 'Veelal bemesten de hennep telers met dierlijke mest. Voor een goede groei adviseren we 120 kg stikstof, 80 kg fosfor en 140 kg kali.'

Bij de rassenkeuze kan de klemtoon liggen op de productie van zaden of vezels of op beide doeleinden. Dubbeldoelrassen vormen de grootste rasgroep. 'Hennep teelt is vergelijkbaar met maisteelt', stelt Gjaltema. 'Wij adviseren om hennep begin mei te zaaien.' Patrick De Ceuster spreekt van zaaizaadkosten van ongeveer 200 euro per hectare bij een zaaidichtheid van 25 tot 50 kg per hectare. 'Een hoge zaaidichtheid bevordert het onkruidonderdrukkend effect. Bestrijdingsmiddelen zijn overbodig, hennep is overigens erg gevoelig voor sproei-

stoffen. Hennep is daardoor behalve in conventionele landbouw ook geschikt in de biologische teelt.'

De Ceuster pleit er niet voor om het hennepareaal op korte termijn fors te laten groeien. 'Er zijn nu weinig ziekten en plagen door het extensieve karakter van de teelt. Het is goed om dat zo te houden.'

Gezondheidsbevorderend

Hennep levert op korte termijn een massale hoeveelheid droge stof. Patrick De Ceuster: 'Op vier maanden tijd produceert hennep tot vijftien ton droge stof per hectare, waarvan duizend tot tweeduizend kilo hennepzaad.' De voederwaarde is amper onderzocht. 'De vemaarden variëren sterk naargelang het oogsttijdstip. Een goede hennepkuil bevat makkelijk vijftien procent eiwit.'

Hennep in het rantsoen biedt vooral gezondheidsvoordelen, stelt De Ceuster. 'Het zaad bevat zeldzame vetzuren, zoals gammalinolinezuur, die bekendstaan om hun gezondheidsbevorderend effect. Bepaalde vetzuren zouden onder meer schurft tegengaan.' Aan cannabidiol worden ontstekingsremmende eigenschappen toegeschreven. 'Onderzoek in het Franse Narbonne wees uit dat cannabidiol de ziekte van Creutzfeld-Jacob en bse afremt. Dat biedt perspectieven.'

Ook op ecologisch vlak biedt de plant voordelen. 'Kemp is divers inzetbaar. Veehouders kunnen de hele plant inkuilen,

Cannabis sativa, industriële hennep of kemp

Industriële hennep of Cannabis sativa is afkomstig uit West- en Centraal-Azië, maar groeit tegenwoordig wereldwijd. Hennep of kemp komt uit een niet vaak in de landbouw voorkomende plantenfamilie, de Cannabaceae.

Cannabis sativa kent geen hallucinerende werking en bevat minder dan 0,3 procent van het bedwelmende tetrahydrocannabinol (THC). Door zijn verwantschap met de bedwelmende cannabisvariëteit Cannabis indica is de teelt van industriële hennep aangifteplichtig.

het zaad of de perskoeken kunnen als veevoer dienen en het stro als strooisel in de stallen. Kempstro neemt twee keer zoveel op als gewoon zaagsel.' Maar er is meer. 'Luzerne en hennep verhogen de biodiversiteit, terwijl de meeste teelten een negatieve invloed hebben. Hennep verhoogt de fauna en trekt het bodemleven aan. Bovendien legt hennep vele tonnen CO₂ vast per hectare. Wie hennep oogst en gebruikt voor duurzame bouw-

materialen levert een bijdrage aan de Kyoto-normen.'

Bewustmaken van de bevolking is nodig om de teelt te handhaven, denkt De Ceuster. 'Telers van industriële hennep ondervinden last van drugstoeristen. Hennep teelt is aangifteplichtig. Het bedwelmende tetrahydrocannabinol wordt continu gecontroleerd en moet onder de 0,2 procent blijven. Door die controles is hennep absoluut veilig voor directe consumptie.'

Dirk 's Jongers: 'Positief voor gezondheid'

'Mijn indruk is dat ingekuilde vezelhennep de gezondheid ten goede komt.' Dirk 's Jongers is halftijds jongveeopfokker in Aartselaar en teelde twee jaar vezelhennep. Vanuit zijn ervaring als halftijds plaatser van ecologische isolatiematerialen in woningen groeide het idee om met de ecoteelt aan de slag te gaan.

De Antwerpse veehouder verbouwde in

2007 ruim een halve hectare vezelhennep, in 2008 twee hectare. Het gehakselde product kwam samen met gras in een 'lasagnekuil' terecht. 'Het is een heel gemakkelijke teelt, met name richting biologische landbouw. Hennep onderdrukt onkruid, zodat onkruidverdelging overbodig wordt.' Een klein nadeel vormde de vrachtschade van vogels en konijnen. 'Maar vezelhennep is zo'n krachtige plant, die groeit daar zo doorheen.' Veel negatiever was het ongewenste bezoek van jongeren die de planten stalen. 'De vezelhennep vormde een negatieve trekpleister. Het publiek is nog onvoldoende op de hoogte van het feit dat vezelhennep verschilt van hennep met hallucinerende werking.'

Samen met gras en hooi voert Dirk 's Jongers de ingekuilde vezelhennep aan het jongvee. 'Vanuit de voeranalyse verwachtte ik een energietekort. De dieren groeien echter even goed op dit rantsoen. De berekende voederwaarden zijn gebaseerd op voederwaardecoëfficiënten voor grashooi. Ik vermoed dat het product op die manier onderschat is. Ik ga hennep niet verheerlijken, maar het is een alternatief.'

Tabel 1 – Analyseverslag ingekuilde hennep (berekende voederwaarden op basis van voederwaardecoëfficiënten voor grashooi)

analyseresultaten	
droge stof (g/kg)	336
totaal ruw eiwit (g/kg)	145
ruwe celstof (g/kg)	413
ruwe as (g/kg)	140
ammoniakgetal (%)	12
berekende voederwaarden	
vem (per kg)	558
vevi (per kg)	505
dve (g/kg)	66
oeb (g/kg)	-5
fos (g/kg)	381
vos (g/kg)	465

In vier maanden tijd
15 ton droge stof
per hectare